

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 2.—Núm. 32.—Diumenge 10 de Mars de 1901.

LO QUE VOLÈM

«Volèm la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volèm Corts catalanas, no sols per estatuhir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi a la organizació interior de nostra terra: volèm que catalans sian los jutges y magistrats, y que dintre de Catalunya s' fassin en última instancia 'ls plets y causas; volèm ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volèm, en fi, la 'tatalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

«Volèm la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volèm Corts catalanas, no sols per estatuhir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi a la organizació interior de nostra terra: volèm que catalans sian los jutges y magistrats, y que dintre de Catalunya s' fassin en última instancia 'ls plets y causas; volèm ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volèm, en fi, la 'tatalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Panteisme polítich

Está de moda. Nostres politicayres s' han convertit en genials caricaturistas del panteisme filosòfich de tots los temps. Los doctrinaristas de tots los colors y fins los diaris de gran circulació y 'ls rotatius pseudo imparcials ó assalariats per lo gastat sistema de las actas de diputat y credencials pels efectes mensuals de firmar la nòmina, tots s' han conjurat en negar al regionalisme la seva independència, la seva substantivitat, la seva existencia real y positiva.

Tots plagian nostre programa, tots proban d' ampararse sota 'ls plechs immaculats de nostra senyera, sens per això posposar tot lo demés.

No. Lo regionalisme no es lo federalisme, ni l' integrisme, ni l' republicanisme del 11 de Febrer últim, ni la conservaduria de la conjunció Silvela-Polavieja, ni l' fusionisme barceloní y á lo Moret, ni l' carlisme modern. No. No es una especie de panteisme polítich segons lo qual tots los partits més ó menys descentralisadors hi caben.

Los senyors de la política á la madri-llyna tot ho volen convertir en regionalisme en profit seu ó quan ho exigeix la conveniencia augusta de Silvela ó de Sagasta, los únics enemichs d' l' idea que coneixem, han, á l' arrial, entre barras, pera lluyiar ab fins al present. Al veurer que 'ls pobles han perdut la fè en tots los partits polítichs volen per un novísim sistema atraurels ab lo gormeig ó l' esqué d' un fals regionalisme.

Lo veritable regionalisme es una idea separada de tot partit polítich, y aixís com lo panteisme filosòfich anorrea l' idea del Déu verdader, del mateix modo anorrea la idea regionalista aquesta doctrina que consisteix en afirmar que l' regionalisme es lo credo de la federació, de l' integrisme, del carlisme, de la descentralisació orgánica, dels neo-conservadors, dels fusionistas demòcratas y de tants altres que s' agafan al ferro vermell del regionalisme, perque están convenuts que 'ls pobles creuen en ell com á únic medi de salvarse de sa miseria y de la desfeta final que 'ls menaça y s' entreveu allá lluny.

Lo dogma capdal del regionalisme es la autonomia de las regions dintre de la unitat y integritat de l' Estat.

Dèu respectarse donchs tot allò que sia propi, que tingui fesomia especial y reivindicui la personalitat de las regions. Es per lo tant una doctrina de fondo y de substancia que fuig y prescindeix de tot lo accidental y tranzitori y vol cambiar l' actual constitució unitarista y centralisadora.

Lo regionalisme, caygui Silvela y pugi Sagasta, espera impàvit son triomf, marxant per las vias legals. Com obra de Déu, tot vé á ajudar-lo: la rigidesa cadavèrica y putrefacció incipient dels partits polítichs, lo rebajament y l' descrèdit del parlament, la sempre creixent miseria dels pobles y 'ls excessos del nepotisme ó de la yernocracia, son lo treball de propaganda més eloqüent, més seguit y més constant.

Los fonaments del regionalisme, pesi á qui pesi, no s' apoyan sobre la blaníssima arena de concessions dubtosas y de teorías llampanas, sino sobre la roca viva de la mateixa naturalesa y sa estructura íntima arranca de l' ànima del poble qu' está cansat, molt cansat de política arbitraria y vol que s' estudi y compregui bé la realitat de sa vida pera que las lleys tingan ab bon seny lo fi práctic ó efectivitat deguda.

Axorda ohir per tot arreu veus enragolladas que cridan: menys llibertat nominal estatuhida en los projectos de lley; menys constitucionalitat rigorosa en los Guberns responsables y en las altas esferas; menys parlamentarisme, sintoma tot de greu ma-

lestar que compendia un gran problema polítich social, lo problema del regionalisme veritat que ningú s' atreueix á embestir de front però que s' imposa sobiranament.

LO PRESID DE TARRAGONA

En diferents ocasions han sigut dirigidas al Govern exposicions demanant fos suprimit nostre establiment penal, fent remarcar los perjudicis que á la industria privada ocasionava l' treball d' una massa obrera sense necessitats, y, per lo tant, en condicions de produhir, com ho fá, ab una notable economia en la má d' obra.

No ja sols baix lo punt de vista material, sino també mirantho en son aspecte moral, es convenient la tal supressió. Lo presidi concentra en son entorn un sens fi d' allegats ab los penats, que sens modo de viurer conegut, son una constant amenssa á la tranquilat dels vehins de Tarragona, poguentse assegurar que la majoria de malifetas tenen per autors á individus relacionats ab los presidaris, á quals serveixen á la vegada d' intermediaris pera l' desenrotll de tots los timos y estafas preparadas en lo penal y que sens lo concurs de l' exterior no los hi seria possible plantejar.

Agréguintse á aquests inconvenients la reconeguda insuficiencia dels establiments ahont aquí tenim instalada la població penitenciaria, que no reuneixen cap bona condició, y s' veurá ab quanta justícia una y altra volta s' ha demanat la supressió del presidi.

Totas las gestions que s' han fet en aquest sentit han fracassat sempre, conseguintse tan sols alguna vegada la promesa d' aixecar un presidi model en la punta de la platja del Miracle, promesa sens cap valor efectiu y en la que no hi ha que tenir cap esperansa.

Més afortunats que nosaltres han sigut á Sagassa, puig gracias á l' apoyo del diputat per aquella circumscripció Sr. Moret, un dels capítols de la política centralista, han conseguit que siga suprimit lo presidi de Sant Joseph y que 'ls 300 penats qu' en ell hi ha sigan portats al de Tarragona.

Arreplegarèm donchs aquí per nostra disort las despullass socials de la capital de l' Aragó, sens que en los moments actuals capiga tan sols lo camí de recorre en contra, puig si en Moret va treballar aquesta qüestió ab èxit estant á la oposició, comtin lo que succehiria ab tota petició en contra avuy que desde l' Ministerio de la Gobernació, té una positiva influencia en tots los assumptos de l' Estat.

Seguirèm donchs contemplant lo quadro de tristesa que desde nostre incomparable passeig de Santa Clara ofereix lo presidi, lloch raquitich, sens condició de cap mena y que sembla fet exprés no pera millorar, sino per lo contrari, per pervertir encara l' nivell moral dels desgraciats á quins tal volta un moment d' obcecació separaren de la societat y de la familia.

Y si nostres: industrials segueixen sufrint las conseqüencias d' una competencia fora de tot estudi econòmic, que sufreixin y callin, que son aquestas cosas massa petites pera ocupar l' atenció de nostres governants. Prou feyna tenen en las sevas petitesas y en buscar los medis de que 'ls impostos produhexin.

Mentres á Espanya s' miran aquestas cosas ab tan gran indiferencia, axampla l' cor veurer los projectes que sobre aquest particular están en l' actualitat sotmesos á las Cambras italianas, de quins anèm á donar á nostres llegidors una idea.

Segons dit projecte, nascut de l' activa propaganda de la premsa contra la competencia desastrosa que feyan als industrials, los gèneros confeccionats á las presons y presidis, com sabates, sombreros, ciestells y altres similars, desde l' aprobació del projecte del Govern en endevant los presos podrán sols esser empleats en treballs agrícolos.

La duració del temps que l' prè tenia d' estar tancar en la celda, será reduhit en un ters del períodu fixat per la lley. Després d' haver sofert la part de pena en celda, 'ls presos podrán ser empleats en los treballs á l' ayre lliure, en las colonias penitenciarias agrícolas, en la roturació y millora de terrers incults y malsans.

Aqueix tracte de favor, será reservat als presos de bona conducta y quina constitució física siga apte pera l' treball.

Lo temps passat á las colonias agrícolas será comptat als presos, fentlos hi rebaixa d' una quarta part de pena quan haurán observat bon comportament en los camps y d' una octava part tan sols quan hagin donat motiu pera tornarlos á tancar á la presó celular.

L' Administració penitenciaria tindrà facultat d' emplear als presos en los treballs d' roturació y sanejament de terrers comunals ó provincials, en los de propietat privada ó social, segons las condicions que dictará lo Consell superior d' agricultura.

Estará autorizada l' Administració penitenciaria, á l' objecte de procurar treball als presos, pera expropiar terrers incults ó malsans, millorantlos y posantlos en condicions de esser conreus; los propietaris de dits terrers podrán no obstant, evitar la expropiació, declarant que farán los treballs de sanejament dintre dels sis mesos després de tal declaració.

Després de posats en estat d' esser cultivats los terrenos expropiats, sos antichs propietaris tindrán lo dret de reivindicació, fixantse per un tribunal arbitral la quantia de la indemnissació que deurá percibir l' Estat.

Lo projecte com se véu está ben estudiat y reuneix sobre tot un esperit altamente práctic y humanitari. L' agricultura, la industria, la higiene rural y la dels presos hi guanyarán moltíssim.

Nosaltres, entre tant, seguirem veient als nostres presos fent una competencia grossa á las petitas industrias, y á homens plens de vida tancats sens cap condició higiènica en edificis insuficients y malsans. Pera arribar á que aquí portin á la práctica projectes com lo que

respecte a penitenciaris de l' Govern italiá, han de passar molts anys.

Y no será perque á Espanya no hi hagi terrers pera roturar y sanejar. Desgraciadament tot lo centre de la penilla sembla un camp perdut, susceptible d' emplear en benefici de tots mils de mils brassos, que sols ab treball y una bona direcció agrícolá pot arribar á ser productiu.

LA IDEA

Mirèulos com fán via; son peregrins de la santa idea aquests que passen.

Passan somrients, fixa la vista al lluny, signant á l' horitzó quelcom que 'ls ulls no veuen y que pressent lo cor: passen cantant á mitja veu l' himne á l' aurora, á l' aurora d' un nou dia qu' entreveuen y anoran: passen plens d' esperansa....

Al séu devant s' estén la carretera assolayada, rebejada de llum, d' una llum qu' enlluerna; l' eterna carretera, esperllongada com una ratlla de guix sobre una pissarra inmensa. Mes ells van fent sa via, via enllá sempre, cantant á mitja veu l' himne á l' aurora....

Ells hi arribarán al terme de la ruta. Son peregrins de la santa idea aquests que passen....

FRANC. CARBÓ.

Notas d' Art

Amich Quiquet: Pels que no 'ns hem mogut casi bé de casa y coneixèm los museus d' art sols per las descripcions que n' hem llegit, ens es un verdader aconteximent las exposicions que de pintura antiga fan de tant en tant societats com lo «Círcol Artístich de Sant Lluch» que n' té oberta una de notabilíssima, y de la que vaig á fervosen quatre ratllas.

En ella hi figuran una trentena de pinturas dels segles XV, XVI, XVII, XVIII, que son joyas no sols per la antigüetat, sino per l' escola y l' mèrit indiscutible.

Lo Devallament de la Creu de n Van der Wayden (1.400—1.464) es una verdadera alaja de la escola flamenca. Coneixia jo (sols per reproducció fotogràfica) altre Devallament del mateix autor y casi igual, que s' conserva á Madrid en lo museu del Prado; però la diferencia de reproducció á original, contèu quina impresió m' ha d' haver fet, principalment al veurer aquell colorit tan hermós, aquella pinzellada tan segura, com son dibuix y composició qu' es un verdader model, distingintse en

las figuras d' una expressió y sentiment inimitables.

Del Greco (sigle XVI) son un Sant Francisco y un Crist ab la Creu verdaderament notables, principalment lo primer, quinas dos figuras de penitents tenen la sugestió propia de las obras de tan celebrat mestre.

De n Goya n' hi han cinch, essent los més notables dos retratos plens de vida y de veritat.

El Paradis de n Brueghel (1.568—1.625) pintat sobre coure, pot alabarse, si no tingués res més, per son hermós colorit, que creyeu lo fá una bona mostra de la escola francesa d' aquell segle.

Y notables son los bodegons de n Menendez, la miniatura sobre marfil de n Renazi, l' Ecce Homo de n Morales, los quadrets y estudis de n Tiepolo, un quadro de n Viladomat y l' bocet de n Murillo.

Molt digne de menció es també l' quadret de n Vanloo (1.736) qu' es un estudi per una de las sevas escenas de la cort.

Hi figuran també en aquesta exposició diferents taulas d' autors desconeguts, sobresurtint hi per sa perfecció y sentiment una de gòtica representant lo naixement de Jesús.

De la autenticitat de totas aquestas obras, jo no n' puch respondren ni duptarne, perque com ja vos dich, los que com jo vivim en un poble tant faltat de museus, tenim d' agrahir á las associacions artísticas que, com la de Sant Lluch, de tant en tant ens deixan saborejar mostrars d' art dels que 'ns precediren, y 'ls hi debèm agrahir perque casi tot lo que n' coneixèm ho debèm á ellas.

ALBERT BONET.

Comentaris

La llengua oficial

Com varem anunciar, lo diumenge prop passat tingué lloch en lo Saló de sessions de l' Ajuntament de nostra ciutat, la talla del jovent que l' any que vé ha d' ingressar en las filas de l' exercit.

Y com l' acte era dels que s' titulan oficials, naturalment que s' parlava allí la llengua de l' altra part de l' Ebre, ó sigui en castellá.

La operació s' verificava del modo següent: un senyor Regidor cridava d' un á un los individus que van esser sortejats en la primera quinzena del mes de Febrer; un cop lo cridat havia respost ab lo consabut presente, dos sargentos li prenían la mida y tot seguit se li preguntava si tenia res que manifestar pera eximirse del servey, y en cas negatiu se l' declarava soldat.

Aqueixa última part de la operació estava confiada l' diumenge passat (al menys durant una bona estona) á un concejal que no pot desmentir quina es la seva patria per més que s' empenyi en ocultarho parlant en la llengua de Cervantes, donchs segons nos han manifestat uns amichs que varen presenciar un ratet l' esmentat acte, fou objecte de rexifla per la seva bona pronuncia, ja que ho feya en los següents termes: no taniendo nada ca alagar sal daclara saldao.

Los amichs qu' això 'ns manifestan varen sentir com uns senyors qu' estavan á prop d' ells deyan: un bon comentari pera Lo CAMP DE TARRAGONA.

Nosaltres deixem que l' comentari l' fassi l' que llegixi lo anteriorment consignat, però si que farem constar que sempre hem sentit dir, que l' que va contra la naturalesa no té més remey qu' estrellarse.

Si 'ls de Castella diuhen que l' seu idioma es més harmoniós que l' nostre, que se l' guardin y bon profit, que per nosaltres ho es més lo catalá, á part de que creyem que no té per fi l' llenguatge recrear las orellas de ningú, donchs per aqueix objecte ja s' han creat altres medis.

Dèu ha donat als pobles lo seu idioma per un fi més elevat com á medi de comunicarnos uns ab altres.

Per fi....

Quan l' Azcárraga presentá la dimissió, tots los oracles de la política ja digueren que la crisis sería muy laboriosa. Y tan com ho ha sigut! Pocas vegadas s' ha vist lo desgavell d' ara y la falta de condicions dels que s' diuhen nostres primers homes d' Estat. Res de pro-

gramas clars, res de noves idees, res d'enllyrat y práctic per treure el carro de l'Estat del pedregal en que s'robava encallat; solzament s'ha vist lo més refinat egoisme, la conveniència y la vanitat personal.

L'únich que va oferir quelcom nou sigué 'n Villaverde. Aquest gran hisendista 'ns prométiá l' *patrón-oro*, qu' es lo mateix que prometrens la lluna. En Sagasta, va oferir lo de sempre: *mucha libertad y mucha democracia*, que precisament es de lo que estém més necessitats, y naturalment en Sagasta s'ha emportat la *brevia*, com diuhen a Madrid.

La veritat es que pera arribar a aquesta gran solució, no valia la pena de que tots los polítics d'Espanya estessin vuit días ab l'ay al còs, esperant los uns pujar y 'ls altres tement baixar. Las enguiadas que deuen haver passat los *presuntos* candidats a diputats provincials, per forsa han d'haver sigut grans. Venian los telegramas del matí: *se asegura que se formará un ministerio de concentración*, y ja tenian als *concentrats* més contents qu' unas pasquas. A la nit: *imposible combinar concentración*. ¡Adeu cantí d'arám! deyan los interessats.

Ab aquestas alternativas havem passat una pila de días, que pera 'ls *chicos* de la premsa madrilenya han sigut terribles. May sabian ahont eran y vinga anar d'aquí y d'allá a darrera de tota la llopada de la política, com a gossos llebrers. Fins un dels tals *chicos* va telegrafiar *estamos reventados*, a un periòdich de provincials.

En Sagasta devia contemplar tot aquest xi-barri, ab la seva tradicional rialleta.... y dihent *para sus adentros*: cridèu, cridèu, que tots treballèu pera mi; y com aquell que no hi es mana als amichs que volian esser diputats provincials per Madrid qu' anessin.... al *re-tractamiento* y que protestessin d'unas eleccions ilegals.... Això prova que 'n Sagasta estava en lo secret de la cosa y que totas las tentativas de formació de ministeri de concentració y reconcentració no eran més que *pro-fórmulas* pera donar després lo poder a l'home del tupé en condicions una mica favorables, semblant que fa un gran sacrifici acceptant la *herencia* dels conservadors. Ja ho sentirán quan s'obrin las Cortes: *yo no quería el poder, yo no estaba aún preparado, yo aconsejé que siguieran los conservadores, con Silvela, Azcárraga, Villaverde ó cualquier otro; pero vuestras divisiones y vuestra ineptitud para regenerar el país, me obligaron a encargarme del gobierno en momentos difíciles para la patria. Ahora pretendéis que en un día haga lo que vosotros no supisteis hacer en 3 años!*

Y ab aquesta cansó, anirá passant días y més días sense fer res y deixantho tot com está ara, ó més ben dit, pitjor, puig en Sagasta no es home pera fer res y deixarà que rodi la bola fins que uns y altrs la fassin arribar a baix de

Vinga donchs *mucha libertad*, que ab això y cinch céntims podrém comprar un llonguet y encara 'ls hi tornarán la *libertad* pera que 'n fassin un embut.

Ara 'l bombo.... ara ell....

Ja hi tornem á esser; los mateixos que varen enfonzarlo, l'han tornat á enllyrar. Aquí senyors no ha passat res: es ben veritat aquell ditxo que diu que 'l temps tot ho esborra. Cayguda més tremenda que la d' en Sagasta, ara tot just fa dos anys, solzament pot compararse á la de l'inepte Silvela, al Novembre de l'any passat, y no obstant, han bastat que passessin dos anys, perque 'l que tantas vegadas ha remenat las cireras, y que á cada bugada ha perdut un llençol, y que perdrá a l'última 'l cossi y tot, torni á esser 'l amo de l'auca, presentantse com l'únich que pot arreglar lo que desgraciadament ja no té arreglo, puig aquí lo que sols podria tornar á fer glatir los cors, ab l'idea d'una regeneració possible, seria que 'ls governants actuals, que foren los que donaren a Cuba (si bé per desgracia ja tart) l'autonomia, s'inspiressin ab las idees regionalistas; més no 'ns fem cap ilusió, la política tradicional dels partits turnants, la política asquerosa, que 'ns va portar al desastre, y 'ns arruina per moments, y que unicament pot anar tirant, mitjansent l'estat de guerra perpétuo, continuarà sa obra destructora, matant en flor tota idea generosa, tot desveltament patriòtich, primer, ab las armas de la calumnia, atiant unas regions contra las otras, donchs ells no sont pas tonots y ben clar vehuen que 'l regionalisme cada dia s'estén més y cas de no poder ofegar-lo ab aquellas armas de mala lley, se valdrán de la forsa bruta.

Están ja restablertes las garantías constitucionals; mes nos temem, que no tornarém pas á passar quatre días sense que las suspenguin, puig encara no donan permis al poble perque s'espontaneigi, es tanta la forsa d'opinió que s'alsa contra tota aquesta podridura, que per poger disfrutar una miqueta més, de l'etern mangoneig que se 'ls escapa, no 'ls queda altre remey qu' amordassarlo de nou y visca la libertat.

Moltas bocas y pochs talls

Los primers que hi guanyan en cambis de situació son los carrils, los teléons y 'ls telégrafas. Ab seguretat que 'ls empleats en aquestas duas darreres linias de comunicació, no deuen haver tingut temps ni de menjar per la munió de *despachos* que han transmés a Madrid, felicitant á Sagasta per haver pujat al candelero. Tots los *assinets y comités* liberals d'Espanya y sas illas, s'han apresat á donar senyals de vida pera que 'ls distribuïdors de

gangas los tinguin presents y 'ls hi enviïn alguna coseta pera refer las forsas després de tan llarga *cesantia*.

Si las noticias no menten, fins hi ha qui telegrafía á Sagasta desitjantli que *Dios le conceda acierto para nombrar personal apto para regeneración*. Qu' es lo mateix que dir: aquí 'm tens dispost a regenerar, la part que 'm toqui de la terra catalana, per tots quatre cantons. Lo probable és que li diguin: *Ta cu-nozco cucurulla* y que 's quedi *compuesto y sin novia*; però de tots modos es d'agrahir la *bona voluntad*, y no duptem qu' en los anys de la regeneració espanyola constará tan *plausible* y patriòtich desitj.

Però estém segurs que la gran demandassa de *varas* y credenciales de jefe de policía, qu' es lo que en aquests moments s'acostuma demanar als de Madrid, no deu preocupar gran cosa á en Sagasta. Això es res, com deya aquell clonw, comparat ab la extraordinaria demandassa de direccions generals, embaixadas, gubers, civils y demés talls grossos del *menú* polítich, puig á horas d' ara las tres quartas parts dels que forman en la Cort liberal y que s'han quedat *in albis*, deuen dir mil pestes d' en Sagasta.

Per de prompte, 'ls peixos grossos, están que trinan, perque la major part de carteras han sigut donadas á gent jove y de poca historia política, sense comprendre que precisament aquesta gent jove es la que ha cridat més en aquests últims temps y que no hi ha res millor, pera que callin, que posarlos hi alguna cosa á la boca. Aquesta consideració no la tindran en compte y amohinarán al pobre Sagasta ab amenassas d'anarse á cá 'n Gamazo que ja ha obert *banderín de enganche* pera 'ls descontents, que no serán poch, puig en aquest pays lo més ruch se creu apte pera ministre, y encara que no s'ho creguin la necessitat no té lley; avuy per avuy hi ha molta gent necessitada de que 'ls hi donguin un bon empleo, puig no serveixen pera res més que pera cobrar.

En Sagasta farà lo que ha fet sempre y fan tots: aixamplar la taula del presupost; aixis com aixis no ho ha de pagar ell....

Mal de cap

Ja tenim altra vegada lo poder á l'home cinch del morrió y de la pau de Paris, al polítich funest causa de las més grossas vergonyas que ha suferit l'Estat espanyol. Com es conseqüent, donchs, dintre de poch vindrá 'l cambi de gobernadors y alcaldes que tot nou govern porta aparellat, y s'espertarán, si ja no están ara ben desperts, los desitjos y ambicions de la genteta menuda que no té altra deria que ocupar aquests càrrechs.

Aquí, com sempre, 'l nomenament d'Alcalde s'fará una qüestió difícil y engorrosa que no portará una intermitent més ó menys llarga

Per ara, ja s'anuncia que s'ha *empassat* un senyor molt *barbut* ó molt *barrut*, ó molt *barbut y barrut* tot plegat, que fa temps vé demostrant una afició decidida á la vara, per més que s'hagi quedat més d'un cop á la lluna de Valencia.

Si predomina 'l criteri de 'n Moret, casi estém segurs de que 'l nomenament d'Alcalde no s'fará *como se havia en lo susesivo*, y nosaltres nos veurém privats d'establir, com teniam projectat, unas lliçons de gramática castellana *para uso* dels Xanxes del barri, pera lo qual hauriam conseguit ab poch treball una forta subvenció de l'Alcaldia.

En Moret nos ha ben aixafat la guitarra. Nosaltres que som admiradors de la llengua oficial, molt més que en parla per un que ho fassi bé, aquí 'ns tenen tristos y abatuts pel desengany qu'hem suferit. Vaja, que n'hi ha per tirar lo casquet al foch.

Y ara, qué farem?... Creguin que desde qu'ha parlat Moret, que desitja que á l'Alcaldia hi vagi un home de representació, estém preocupats y 'l mal de cap no 'ns deixa un moment.

Y quin mal de cap!... ¡Ni l'antipaperina hi pot res!

Però ja ho tenim pensat. Si 'ns nombran un alcalde que no siga del nostre gust, no hem de parar fins á ferlo dimitir.

Que com lo traurém? Lo medi es molt senzill: lo traurém ab *fum de sabatots*.

Novas esperansas

Ja tenim un altre govern y alguns ministres qu' encara que no ho sembli son nous de trinca. Un d'ells especialment, en Villanueva, que si la memoria no 'ns falla es un senador que l'any passat ab motiu de publicar lo may prou plorat Dr. Morgades la cèlebre pastoral que causá tanta saragata y ab motiu també de diverses manifestacions catalanistas que s'organisaren á Barcelona y Lleyda protestant dels atropells soferts per alguns valents propagandistas de nostras idees, demaná en plé Senat poch menys que 'ns cremessin á tots de viu en viu y 'ns bufessin després las cenbras, perque ni senyal quedés de nostre pas.

No sabem si 'l senyor Villanueva se 'n recordará avuy que 'l tenim fet tot un ministre, de lo que demanava fa poch més d'un any; més creyem que 'ls seus instints *guerreros* s'haurán refredat bon xich, y que desde que va fer aquells discursos tan inflats, lo seu cor s'haurá tornat més caritatiu, no fent com aquell senyor de Madrid, que no 'm recordo com se deya (ni ganas), que tot visitant nostre Museu Arqueològich al rebre la noticia de la mort del Bisbe de Barcelona, va volguer gastar una brometa, á tall d'imbecil, que no obstant deixá boca badats á tots los que l'escoltavan y que ni esma tingueren pera contestarli.

No creyem donchs que 'l senyor Villanueva (que l'han fet ministre d'Agricultura, de la mateixa manera que 'l podian haver fet ministre de la Guerra) y demés companys de gabinet, se vulguin ensanyar ab una gent que 'l capítost dels conservadors los hi cantá las *absolts després de ganar el pleito del regionalismo*. Y tenim motius pera creureho, perque tenim al govern á 'n Moret ministre de Governació, partidari acèrrim de l'autonomia, concedida quan ja no si es á temps, y *el casi-pacificador* de Cuba que després de tractar als habitants d'aquesta illa una mica més malament que 'n Kitchener tracta als boers, se demostrá partidari de l'autonomia *bien entendida* á Catalunya, potser no més que per no volguer esser menys qu' aquell general que deixá un recort no gayre alegre á Filipinas.

Fins ara no podem pas queixarnos; la fantasia de la reacció ha corregut á amagar, anem fent via cap á la regeneració, y 'l govern de 'n Sagasta, que sembla que fins ara es lo que s'cuyda de liquidar tots los comptes, nos portará potser un'altra liquidació y un'altra libertat.

Bibliografía

Sant Andreu de Palomar, sa naturalesa local, historia civil, historia religiosa social y biografía dels andreuencs més importants: per don Joan Clapés y Corbera.

La tasca que l'autor d'aquest llibre s'ha imposat y que ha dut á terme ab tan bon èxit, es veraderament digna de llohança y á l'ensem de imitació. Ja altres personas aymanats de nostres passadas grandesas han anat portant á poch á poch, los materials (recullits moltes voltas ab una paciència de benedicti) pera construir lo gran casal de nostra historia patria. Més això no es prou, las ganas mateixas que tenim de que s'fassi una historia de Catalunya ben complerta, desfent d'una vegada 'ls erros en que han incorregut la majoria dels que s'han vist ab prou forsas per sostenir una càrrega ja molt pesada de sí, nos fan desitjar que hi hagi qui s'preocupi un xich més de la historia particular de cada població, de cada gesta memorable...., tot perque més tart aquesta no siga tant pesada.

Per això hem llegit ab molt més gust l'obra del senyor Clapés. Tracta en primer lloch de la naturalesa local de Sant Andreu, y ahont nos dona á veurer los molts coneixements que té adquirits en aquesta materia y 'ls molts treballs que ha tingut de fer, es en la part de Geologia y més endavant al tractar de la fauna y la flora, malgrat no donarli tota la extensió que li es deguda.

Comensa la historia civil, desfent las afirmacions fetas per algun historiayre que ha tractat aquesta qüestió ab molta lleugeresa al

volguer fer conèixer la fundació de Sant Andreu ab l'època romana, demostrant ab documents contemporanis que dita població data dels temps del comte don Ramón Borrell, que déu esser lo tercer d'aquell nom, poch després de la vinguda d'Almansó, que destruí quasi per complet la capital de la Marca. Parla de la importancia qu'aná adquirint la població fins al segle XIV, quan Pere tercer d'Aragó formá un cens en lo que 'ns demostra que ja á las horas era una de las primeras de la comarca.

Després d'histories la part civil, la més important sens dubte de l'obra, tracta de l'història religiosa, trayent per primera volta á la llum un sens fi de datos y notas recullidas quasi totas dels arxius de la parroquia y de la Catedral de Barcelona, referents á la fundació y vicisituds perque han passat las iglesias, convents y cofradias de la població fins á nostres días.

En l'última part, que fa la biografía dels andreuencs més importants, no sé si es causa de nostres poch coneixements en l'assumpto, però hi notem certa deficiencia, sobretot al comensarla en una època tan moderna, quan nos figurém qu'avans de l'any 1787 já devia sobresortir algun fill de Sant Andreu digue de recordansa.

De tots modos, la monografia del senyor Clapés, en son conjunt es una obra ben complerta y pot figurar ben dignament al costat d'altras á quins autors no podem menys qu'estarlos agrahits tots los qu'estimem y anyorem las passadas grandesas de nostra patria.

R. B.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 10.—Sts. Melitón y comps. mrs., Macari b. y Droctoveu ab.—Dilluns, 11.—Sts. Eulogi, Ramir y Constantí mrs., Fermin ab. y Aurea.—Dimars, 12.—Sts. Gregori 'l Magne p. y dr.—Dimecres, 13.—Sts. Ramir, Salomé, Macedoni, Patricia y Modesta mrs., Rodrigo pbr. y Eufrasia vg.—Dijous, 14.—Stas. Matilde reina y Florentina vg.—Divendres, 15.—Sts. Longinos, Raymond ab. y Madrona vg.—Dissapte, 16.—Sts. Hilari, Agapit y Heribert bs. y Juliá mr.

Quaranta horas: continúan á l'Iglesia del Sant Hospital y l'dijous comensarán á l'Iglesia de Religiosas de Santa Clara.

NOVAS

Lo cambi de situació política ha posat en moviment á tots los que aquí viuhen de las engrunas del presupost.

Pera la majoria, un cambi de política en aquest pays no representa absolutament res; está en la conciencia de tothom que tan malament ho farà Sagasta com Silvela y l'Azcárra-

ga, puig al cap y á la fi tots los partits tenen los mateixos vicis y defectes, essent lo torn entre liberals y conservadors cosa tan coneguda que no hi ha pas cap persona de seny que s'hi encaparrí.

Mes, per altres que de la política n'han fet un *modus vivendi*, té la cosa gran trascendencia. Un cambi de govern representa lo que 'l estiu á las formigas; lo medi d'acaparar algun diner pera pagar los atrassos primer, cumplir las necessitats de present y després arreplegar alguna cosa pera quan torni á esser poder lo partit conservador.

D'aquí 'l rebombori de recomanacions, intrigras y tota classe de peticions que cauhen sobre 'ls nous amos del *cotarro*, puig com las intermitencias de la política espanyola son á plasso fixo, ja saben que arreplegant una gangeta tenen resolt lo problema de la vida un parell d'anys.

Los veraderament fastiguejats han sigut los candidats a diputats provincials. Entre la crisis y las noticias de si s'suspendrían ó no las eleccions, molts d'ells abandonaren los treballs á lo millor, y quan s'han adonat de que no hi havia suspensió ja casi han fet tart. Ara dels que s'presentavan com á ministerials y resultan d'oposició no 'n parlem, puig aquests están que trinan, temerosos de que 'l còs electoral los hi fassi una trastada, ja que aquí no cal pas dirho, los electors sempre son *ministerials* y ho serán mentres la comedia electoral se representi com fins ara.

Una de las preguntes que s'fa tothom es qui será nomenat Alcalde de Tarragona, qüestió que dona motiu á que circulin los mes variats noms, però que demostra que per lo vist per Alcalde d'una població com la nostra no deuen ser necessarias grans condicions, puig de segur que no hi ha pas regidor que no s'cregui ab valor pera suportar tan pesada càrrega.

Precisament perque nosaltres no som d'aquest modo de pensar, desitjem que 'l govern tinga 'l major acert en tal nomenament, procurant, tota vegada que en moltes ocasions l'Alcalde representa á la ciutat, qu'aquest correspongi á la importancia de Tarragona y que á la vegada que virtut cívica y abnegació pera 'l despenyo del càrrech, reuneixi condicions de cultura que 'l posin á cubert de fer representar á nostra ciutat cap paper ridícul.

Ha presentat la dimissió de son càrrech, á conseqüencia de la crisis ministerial, nostre Gobernador D. Enrich Vivanco.

No som dels qu'acostumem á gastar las escalas del Govern civil, puig ab lo Sr. Vivanco sols hem tingut lo gust de parlarhi 'l dia en que va cridar-nos á son despatx per exposarnos son programa, mes hem vist aqueix complet ab tanta sinceritat que 'ns dol en l'ànima la seva dimissió.

Gobernador com lo Sr. Vivanco, durant sempre pera nostre provincia. Al dexarla pot estar segur que totas las personas honradas ho senten, puig durant lo seu mando la moralitat més gran ha regnat per tot arreu.

Alguns entusiastas companys de causa, han decidit publicar setmanalment unas fullas pera la propagació de la música popular catalana, sense cap mira utilitaria, puig los beneficis que s'obtingan en la venda s'destinan á la continuació de la mateixa obra de propaganda y 'l sobrant se cedirá á la Unió Catalenista.

La primera fulla qu'hem rebut conté la lletra y música de la celebrada cançó «Lo cant dels aucells» una de las més populars de la nostra terra. Aquestas fullas se venen á 10 céntims. Dipòsit: Rambla de Sant Joseph, 11, Barcelona.

Esperém que tan patriòtica idea será ben acullida pel públich.

Lo venerable home públich don Francesch Pi y Margall, diputat per aquesta circunscripció, cumplint la promesa feta, visitarà nostra ciutat lo pròxim mes de maig aprofitant lo viatge á Barcelona pera presidir los Jochs Florals.

S'hostatjará á Tarragona á casa de son amich don Agustí Martinez Caveró.

Lo col·legi de Sant Jordi que dirigeix nostre amich y company de causa D. Francisco Flos y Calcat, solempnisarà enguany sa festa patronal, celebrant sa segona Exposició de Vistas fotogríficas de Catalunya y pera la qual convida á concorehí ab llurs coleccions á tots los que s'dedican ab sa constant afició á l'art de Daguerre.

S'adjudicarán dos diplomas d'Honor á la més complerta y més poch coneguda colecció de vistas y á la més extensa colecció de placas impresionadas pera projeccions lluminosas. També s'concedirán accessits.

Las coleccions deurán esser entregadas per tot lo dia 12 d'abril en lo local del Col·legi Sant Honorat, 9, 1.ª y s'inaugurarà la Exposició lo dia 23 del mateix mes.

Ab destí á la Biblioteca, l'Associació Catalenista de Tarragona y sa comarca ha rebut gran nombre de volúms, donatiu dels senyors socis. En un dels números pròxims donarem compte de tals donatius que son tant més d'estimar per ser espontanis.

A causa d'haverse presentat dificultats ab las que no s'comptava, la Junta Directiva de l'Ateneu, ha tingut de suspendre las funcions teatrals de la present temporada.

Lo temps ha seguit la passada setmana sumament revolt, estant la temperatura subjecta a fortes variacions. Això ha donat lloch a gran nombre de malalties, especialment afecions d' influenza que, si no graves, s' han presentat en forma bastant molesta.

Ab la funció que avuy a la nit se celebrarà a «Las Quatre Barras», quedarà oberta la exposició artística local que s' ha instalat en l' esmentat Centre com a preparació de la gran festa literaria, artística y musical ab que s' vol solemnizar l' aniversari de la fundació de dit Centre, la diada pròxima de St. Joseph.

Sabem que son en gran nombre 'ls artistes tarragonins qu' han cedit sas obras d' art pera exposarlas, contribuint aixís als dignes y lloables propòsits dels organitzadors de tant culta y amena festa.

Nos consta també que 's treballa de valent pera que la vetllada del dia de St. Joseph resulti una festa digna de l' acte, en la que hi pendran part distingidas personalitats.

Desde 'l dijous pròxim fins lo dia de Sant Joseph, clausura de l' exposició, aquesta podrà ser visitada públicament, de set a deu de la nit.

S' ha encarregat interinament del Govern de la Província don Joan Fontana. Sembla donchs que 'l vent se decanta cap al cantó del cacich foraster.

Fins a principis d' abril pròxim no 's comensarà la expedició de cédulas personals del present any.

D. Joan Ayné editor de música de Barcelona y Tarragona ha tingut l' atenció d' enviar-nos un bonich cartell anunciador de la casa.

Dit cartell, obra del conegut dibuixant senyor Florit, representa lo déu Pan, inventor de la música segons la mitologia, y una senyora intel·lectual apasionada y contraguda per las notas qu' arranca del piano. Completan la decoració del cartell l' anunci de la casa Ayné combinat ab las set notas de la escala musical.

Lo conjunt produheix molt bon efecte. Hém rebut lo número 9 de la hermosa revista La Il·lustració Llevantina número que com los anteriors ha de contribuir a assentar lo crèdit de dita publicació, puig a un text escullit hi ha qu' anyadir una profusió d' artístics gravats sobre assumptos d' actualitat.

Lo dilluns prop-passat s' inauguraren al Passeig de Sant Antoni d' aquesta ciutat uns espayosos safreigs, propietat de nostre bon amic don Antoni Ribot.

Dits safreigs, que reunixen inmillorables condicions, són de dues marejades: lo Chan y l' arnal, entre barras, pera lluytar ab favor del públich, han sigut construïts baix la encertada direcció del reputat arquitecte y estimat amic nostre don Ramon Salas, havent-se destinat un, separat dels demés, pera rentar robas procedents de malalties contagiosas.

Apart de la seva significació política, ab la qual de cap de las maneres hi podem estar conformes, sembla que 'l nou governador don Joan Fontana 's proposa continuar la campanya d' honradesa y moralitat ab tant èxit comensada pel seu antecessor senyor Vivanco.

Nosaltres que tenim donadas probas de la nostra imparcialitat veurém ab moltíssim gust que tals propòsits se porten a la pràctica y 'ls aplaudirém de la mateixa manera que ho hem fet ab lo senyor Vivanco y ho faríam ab qual-sevol altre governador.

De tots modos los anteriors y posició social del senyor Fontana han d' ésser garantia de la seva rectitut y moralitat.

Programa de las pessas que executarà avuy la música de Luchana al passeig de Sta. Clara:

- 1.ª Pas doble «El tambor de granaderos.»
2.ª Valses «Tardor.»
3.ª Sinfonia de la ópera «Norma.»
4.ª Polka «Las Gemelas.»

Ab molta solemnitat se celebrà al Seminari 'l dijous y divendres passat la festa de l' augèlich Doctor Sant Tomàs que ja de molts anys véa constituir un veritable aconteiximent en nostra religiosa ciutat.

Las funcions religioses, presididas totas per l' Excm. y lltm. Sr. Arquebisbe, foren de lo més lluhit y esplendorós que pot contemplar-se, demostrant una vegada més que la severitat del culte catòlich no está renyida ab lo bon gust.

Molt eloqüent sigué l' improvisat sermó que 'l dijous a la tarde pronuncià l' M. I. Canonge dop Joseph Antoni Cassola, desenrotllant ab gran erudició y coneixement lo tema «Fou agradable a Déu per sa santetat y sa sabiesa» que li serví de base pera fer lo panegirich de Sant Tomàs.

La vetllada literaria y musical que tingué lloch lo divendres, y a la qual nos fou impossible assistir, resultà també molt brillant segons las noticias particulars qu' hem pogut adquirir.

S' hi llegiren composicions y treballs de gran mèrit, essent los més celebrats per la distingida concurrència, los escrits en llengua catalana, que per tot va imposantse y 's con-

reua cada dia ab més entusiasme y perfecció.

Doném la més completa enhorabona al digníssim Claustre de professors del Seminari y a tots quants d' aprop ó de lluny contribuïren a l' esplendor d' una festa tan simpática y profitosa per la joventut eclesiástica.

Avuy tindran lloch a tota Espanya las eleccions de diputats provincials que ha estat a punt de suspèndre lo govern sagasti.

En lo districte de Tarragona-Vendrell qu' ha d' elegir quatre diputats, lluytan los Srs. D. Antoni Romagosa y D. Pere Redón, republicans, D. Joseph Porta, fusionista y D. Joan Huguer, D. Anselm Guasch y D. Pere Inglada apoyats pels diaris La Opinió y l' Diario de Tarragona.

Veurém que 'n sortirà d' aquesta lluyta, per més que no cal e perarne, la regeneració de la Diputació.

La opinió pública no pot mostrarse més freda ni desanimada y ab moltíssima rahó.

L' excés de original que se 'n ha acumulat y l' haver d' insertar una pila d' anuncis de verdader compromís, nos obligan a retirar alguns treballs que teníam destinats pera l' present número.

Com això 'ns passa gayre bé cada setmana, 'ns estém ja preocupant d' engrandir la forma del nostre setmanari, essent molt probable que dintre de poch anunciém grans reformas y milloras.

Los partidaris de la banda de Marianao asseguravan ahir que ja está nomenat alcalde d' aquesta ciutat don Miquel Malé.

Aquesta noticia y l' nomenament de governador civil interí han caygut com duas bombas en lo camp de la banda de Cañellas.

S' anuncia una pila de cosas y aconteixements que, diuhen, tindran gran ressonancia.

Per ara 'l partit silvelista s' ha mort d' una cossa de mosquit.

Veurém lo que anirà succehint.

TIP. DE FRANCESC SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

ESPECTACLES

CENTRE CATALÀ Funció de Societat.—Lo drama en tres actes Misteris de Família y la comedia en un acte Ancells de paper.
QUATRE BARRAS Funció de Societat.—Lo drama en tres actes Lo retorn del hereuhet.

VENDA EN PUBLICH ENCANT

Tindrà lloch lo dia 15 de Mars vinent, desde las quatre a las set de la tarde al despatx del Notari d' aquesta ciutat D. Simó Gramunt, de las fincas següents:

1.ª Una casa del poble de Vilallonga del Camp, los seus treize, D' aqui yehén anomenats tras carrer de la Selva, núm. 1; consta de planta baixa ab cellers, cups, dos pisos y golfra, tot en perfet estat de conservació.

2.ª Un solar pera edificar situat a Vilallonga carrer Nou.

3.ª Una heretat coneguda per «Mas de Llorigó», situada al terme de Vilallonga, partida «Terme de la Font», part vinya y part fruïters, avellana y horta, ab 92 horas d' aygua setmanals de la mina nomenada «Llorigó»; té una extensió de 30 jornals 40 céntims estadístichs; conté una magnífica casa de camp de recenta construcció y altres dependencias agricolas.

4.ª Una pessa de terra al mateix terme, partida «Riera» coneguda per «Vinya de Bosch» de cabuda 3 jornals 65 céntims estadístichs.

5.ª Un altre coneguda per «Vinya de la Torre» al propi terme, partida «Terme de la Font» de cabuda 2 jornals estadístichs.

6.ª Altra nomenada «Vinya sota l' cantó» al mateix terme, de cabuda 2 jornals 85 céntims estadístichs.

7.ª Altra al propi terme, partida «Camí de la Selva», dita «Vinya dels mandóns», de cabuda 1 jornal 25 céntims estadístichs, y

8.ª Un' altra del terme d' Alcover, partida «Cogoll» nomenada «Mallola més amunt» vinya y olivers, de cabuda 3 jornals 20 céntims estadístichs.

Lo plech de condicions y 'ls títols de propietat se troban de manifest al despatx de l' esmentat Notari, Sant Agustí, 19, principal, tots los dias de feyna de 8 a 1 y de 4 a 7 de la tarde.

ENCANT

Tindrà lloch en lo despatx del notari d' aquesta ciutat D. Simó Gramunt, al dia 29 del corrent mes, desde las 4 a 7 de la tarde, de las fincas següents:

1.ª Una casa situada a la vila de Constantí, carrer Major, número 18, coneguda per «Casa del Delme», que té planta baixa, en la qual hi ha quatre cups y un pis.

2.ª Altra casa a la propia vila, carrer Major, núm. 23, que consta de planta baixa y dos pisos.

3.ª Altra casa a la mateixa vila, carrer del «Castillo», número 32, composta de planta baixa, un pis y corral.

4.ª Una pessa de terra al terme de Constantí, partida de la «Gavarras», vinya y un olivé; mideix una extensió de 90 céntims de jornal estadístich, iguals a 54 áreas, 66 centiareas; y

5.ª Una fabrica farinera al mateix terme de Constantí, partida de «Centellas» coneguda vulgarment per «Molí de Reus». Té tres cossos d' edifici, un que consta de tres pisos en lo que s' troba establerta la maquinaria del sistema «Austro-hungar» en perfet estat de funcionar y té ademés tres molas y 'ls corresponents aparells pel purgat y neteja per ab d' is sistemes, que poden funcionar a un mateix temps. Té un motor hidràulic a turbina, sistema Planas Flaquer y C.ª, ab una forsa de 60 caballs. Té ademés al costat la casa pera l' funcionament de la fabrica, una màquina de vapor de 25 caballs nominals de forsa, sistema Ruhb, calderas Alexander. Hi ha ademés una casa habitació pels empleats, bassa, quadra, pallissa y dos corral, un magatzem pera blats y farinas, estant una petita part del local ocupada per la màquina pera la neteja dels blats, ocupant lo edificat una superfície de 7.200 pams quadrats, equivalents a 273 metres y 78 decimetres també quadrats. Se troba també agregada a dit molí, formant ab ell una sola finca, una petita porció de terra d' horta, de cabuda 34 céntims de jornal estadístich, ó sigan 20 áreas, 68 centiareas. Juntament ab la finca s' ven lo dret a utilitzar sens limitació de temps ni de quantitat, las ayguas del riu Francolí que s' recullen per medi d' una presa y d' una coquia antiquíssimas. La producció de la fabrica pel sistema «Austro-hungar» es diariament de 20.000 kilograms de blat y la de la fabrica pel sistema de molas es de 5.500 kilograms.

Lo plech de condicions y 'ls títols de propietat se troban de manifest en lo despatx del referit notari tots los dias feyners de 8 a 1 del matí y de 4 a 7 de la tarde.

Joan Ruiz y Porta
PROCURADOR
Sant Agustí, 13-2.ª-TARRAGONA

DEMANEU ELS SECADORS
exquisit licor popular de Catalunya.—SOLER Y MAS.—Vilafranca del Panadés.

CENTRE VITÍCOLA AMPURDANÉS
Vivers y plantacions de ceps americans
LOS MÉS IMPORTANTS D' ESPANYA

Empelts, arrelats, estacas, planters pera terras calissas.

ESPECIALITAT EN EMPELTOS
DEMUNT VARIETAT DE SELECCIÓ

BARNEDA Y LLONCH
PROPIETARIS VITICULTORS
FIGUERAS (Girona)

DEMANIS LO CATALECH DE 1900-901 Y FOLLETO DESCRIPTIU

La promptitut

Lo recader diari de Tarragona a Barcelona y vice-versa, Andreu Canyellas, ofereix sós serveys a preus módichs, a todas las personas que s' dignin honrarlo ab sa confiança.

Serveix tots los encàrrecs a domicili. Punts ahont s' admeten: Tarragona, plassa de la Font, núm. 28; (barber) y carrer d' Apodaca núm. 1, tenda.—Barcelona, Hospital 2 y 4 y carrer Filateras núm. 3, devant la plassa del Angel.

Anís Sant Geroni
(MONTSERRAT)
L' Academia metje-homeopática de Barcelona y lo laboratori municipal de Madrid, després d' haver analisat aquell preciós ANÍS, recoman son us per reunir a són exquisit paladar la condició de esser el mes tónich y digestiu de tots los de sa classe.

Representant a Tarragona y sa comarca Baldomero Puiggrós

NOTA.—La casa que fabrica l' anís Sant Geroni, per mediació de son indicat representant pot servir diverses classes d' anisats, aiguardents escarxats, licors superfins y fins, portius, nacionals y champanyis del país y extranyers.

Centre vitícola Vendrellense
Grans planters de ceps americans.—Els més complets de Espanya.—Especialitat en los 3.309, 3.306, 10114, 5545, 10711, 11 F, 11 A, per tota classe de terras.

41 B, 157 11, 1.202, 13, 205601, etz, etz., indemes a la clorosis.

L' estraordinari 812 y todas las demés classes d' Hibrids de Americans y Franco-Americans de Coderc, Millardet, etz., etz., així com rasses puras de tota classe de Rupestris, Riparias, Berlandieris, etz., etz.

Selecció esmeradíssima, preus per correspondencia pogueute demanar detalls y catalechs a D. Leandro Solé.-Vendrell.

NOTA.—Es de gran utilitat com a planta directa per son fruyt y molt resistent a la clorosis lo «Rupestris Lacoste», del que 'n tincn peus de tres anys.

ALTRA.—S' ensenyarà a posar empelts de los sistemas de quatre classes: a uellet, catalana, cadillach é inglés.

APRENENT

Se 'n necessita un en la botiga de robas de ANTONI PELEGRÍ.—MERCERIA, 11.

Gabinet Oftalmològich
DEL METJE OCULISTA
D. J. MIRÓ
Oculista del Hospital de Sant Pau y Santa Tecla
Unió, 7, primer. Tarragona

Consultas de 9 a 11 y de 3 a 5.—Gratis pera 'ls pobres de 12 a 1.

Tractament especial para la curació de las granulacions.

A Reus: dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde, Arrabal de Santa Ana, 1, primer, cantonada al carrer de Monterols.

CONFITERIA
DE
CABRÉ GERMANS
34, Carrer Major, 34, Tarragona

En aquest establiment s' hi trovará un gran assortit de galetas, vins y licors de todas classes, tant del país com del estranger a preus sumament reduhits.

Especialitat en encàrrecs pera casaments y bateigs. Avisant ab anticipació s' elaborarán los exquisits dolços inglesos BATS VICTORIAS y BLOCH JANOHAS.

Especialitat en el saborós pastel ESPOA-RUS.

FABRICA DE GEL
DE
Emili Turró
SANT MIQUEL, 31, TARRAGONA

Se recomana per la baratura dels preus y la promptitut del servey a domicili.

Forn de couer pa 's cedeix en condicions ventajosas, punt centrich; informarán a la administració d' aquest periódich.

L' Associació Democrática Catalanista
«Catalunya y Avant»
recomana a tots los companys de causa que fumin

Paper Catalunya
que a mes de ser lo millor dels papers de fumá, fá propaganda per la nostra causa.

Pera tots los ports de Galicia y d' Asturias, sortirà d' aquest port lo dia 14 lo vapor ANTONIO ROCA capitá D. Guillém Company, admetent càrrega pera dits ports.

Son agent: D. Joseph M.ª Ricomá.

Ibarra y C.ª de Sevilla
Linia regular de grans vapors
Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao. Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d' aquest port lo dijous dia 14 del corrent lo vapor CABO NAO son capitá D. Celestino Echevaria, admetent càrrega y passatgers pera 'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marian Peres.

SVENSKA LLOYD
LINEA DE VAPORS DEL LLOYD SUECH DE GOTHENBURGO
Servey bi-mensual entre Tarragona y 'ls ports escandinavos

Lo vapor suech DANIA sortirà del 10 al 11 de Mars, admetent càrrega pera Marsella, Gothenburg, Copenhagen, Estocolm, Cristiania, Bergen, Malmo, Helsingborg, Norrköping, Gefle, Sundswall, Stettin, Danzig, Koenigsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia.

Lo despatxa son agents Srs. Boada germans.

Tintoré y C.ª Barcelona
LINIA HISPANO-INGLESA
Pera l' hivern sortirà d' aquest port lo vapor «Pera» sortirà d' aquest port lo dia 12 del corrent al mitj dia, 'l vapor espanyol TORADERA son capitá D. Joseph Cabot. Admet càrrega.

Lo despatxa D. Modest Fénech.

SERVIZIO MARITTIMO A VAPORE
Pera San Remo, Porto Maurizio, Oneglia y Génova, sortirà d' aquest port lo dia 11 del corrent, lo vapor italiá UNIONE, capitá Corsanega, admetent càrrega pera dits ports.

Lo despatxa 'l seu Agent D. Enrich Terré Astó.

Companyia Valenciana de Navegació
Linia regular de grans vapors
ENTRE
Espanya y las costas de Franca e Italia

Vapors de la Companyia
Sagunto, Jativa, Alcira, Grao, Martos y Denia

Sortidas fixas y setmanals del port de Tarragona directament pera

Marsella y Génova los dimars de cada setmana.

Pera Niza, Porto Mariz'o, Oneglia y Liorna los dimars de cada quinzena.

Pera Valencia, Alacant, Almeria y Málaga los dijous de cada setmana.

Directament pera CETTE sortidas setmanals tota época del any.

S' admet passatge y càrrega a nolits reduits. S' admet càrrega ab nolit seguit y coneixemen, directe pera New-York, Nápoli, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, A' exandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong., ab trasbordo a Génova.

Agent: D. Antoni Mas y March
Plassa d' Odeaga, 1, Tarragona, Teléfono núm. 34

Lo Camp de Tarragona
SETMANARI CATALANISTA
Redacció y Administració: Rambla de St. Joan, 50, 1.ª
Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
Fora..... 1 »
Extranger..... 2 »
Número d' avuy 10 cénts.
Anuncis y comunicats a preus convencionales.

